

ВІЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД (ВАКС) — спеціалізований суд України, створений для розгляду справ, пов'язаних із корупційними та суміжними правопорушеннями, що підслідні [Національному антикорупційному бюро України](#) (НАБУ). Діє від 2019 відповідно до Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» (2018). Розглядає кримінальні провадження, передані [Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою](#) (САП), серед яких справи про незаконне збагачення, хабарництво, зловживання владою та ін. Взаємодіє також з іншими антикорупційними органами — [Національним агентством з питань запобігання корупції](#) (НАЗК) та [Державним бюро розслідувань](#) (ДБР).

Складається з:

- суду першої інстанції (27 суддів; із них 12 слідчих суддів та 5 колегій по 3 судді);
- Апеляційної палати (11 суддів, які утворюють 4 колегії).

Слідчі судді здійснюють судовий контроль за дотриманням прав, свобод і законних інтересів осіб у межах кримінального провадження відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України. Колегії суддів уповноважені розглядати кримінальні провадження по суті пред'явленого обвинувачення, а також позови про визнання активів необґрунтованими з подальшим їх стягненням до державного бюджету в порядку цивільного судочинства.

Суд очолює голова ВАКС, якого обирають з-поміж суддів збори суддів строком на 3 роки. Першою головою було призначено О. Тарасевич.

Апеляційна палата ВАКС переглядає рішення слідчих суддів і суду першої інстанції в кримінальних провадженнях, що належать до юрисдикції цього суду. Також вона розглядає апеляційні скарги на судові рішення інших

судів першої інстанції, ухвалені до початку діяльності ВАКС у кримінальних провадженнях щодо злочинів, що належать до юрисдикції цього суду.

За період своєї діяльності ВАКС ухвалив сотні вироків у резонансних корупційних справах, стягнув мільярди гривень збитків та необґрунтованих активів; запровадив практику онлайн-трансляцій засідань, сприяючи прозорості судового процесу. Він став важливим інструментом у відновленні довіри суспільства до судової системи та утвердженні принципу невідворотності покарання за корупційні злочини. Діяльність ВАКС сприяє зміцненню верховенства права та міжнародного іміджу України як держави, що ефективно протидіє корупції. Див. також [Злочинність; Корупція; Очищення влади](#).

Рекомендована література

1. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради. 2016. № 31;
2. Закон України «Про вищий антикорупційний суд» від 07 червня 2018 р. № 2447-VIII // Відомості Верховної Ради. 2018. № 24;
3. Кондрич В. Антикорупційний суд в Україні: історичні передумови, обрання моделі та запровадження // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Юридичні науки. 2021. Т. 32, № 4;
4. O. Bondarenko, M. Utkina, M. Dumchikov et al. Review of the state anti-corruption institutions effectiveness in Ukraine // Amazonia Investiga. 2021. Vol. 10, № 38;
5. Попадинець Г., Зубик В. Вищий антикорупційний суд у системі антикорупційних органів України // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2022. № 3.

[О. С. Малетова](#)

Бібліографічний опис:

Вищий антикорупційний суд (ВАКС) / О. С. Малетова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890354>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).